

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «ЛУБЕНСЬКИЙ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ПОЛТАВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

Циклова комісія економічно-комерційних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ»

освітньо-професійна програма *Підприємництво, торгівля та біржова діяльність*

спеціальність *076 Підприємництво та торгівля*

галузь знань *07 Управління та адміністрування*

освітньо-професійний ступінь *фаховий молодший бакалавр*

циклова комісія *економічно - комерційних дисциплін*

Розробник:

Бойко Людмила, викладач економічних дисциплін вищої кваліфікаційної категорії, викладач - методист

Керівник освітньо-професійної програми Підприємництво, торгівля та біржова діяльність:

Пономаренко Вікторія, голова циклової комісії економічно-комерційних дисциплін, викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист

Лубни 2026 р.

2. Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Підприємницька діяльність
Назва структурного підрозділу	Циклова комісія економічно-комерційних дисциплін
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Бойко Людмила, викладач економічних дисциплін вищої кваліфікаційної категорії, викладач - методист Контакти: кабінет циклової комісії економічно – комерційних дисциплін, ауд.№29
Ступінь фахової передвищої освіти	фаховий молодший бакалавр
Спеціальність	076 Підприємництво та торгівля
Передумови для навчання	Здобувачі освіти повинні володіти достатніми знаннями з навчальних дисциплін: «Біржова діяльність», «Маркетинг», «Політекономія», «Економіка підприємства», «Ринкові дослідження», «Менеджмент».

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування системи знань і практичних навичок у виявленні та удосконаленню підприємницьких навичок, генеруванні ефективних бізнес-ідей, розробці бізнес-планів власних підприємницьких проєктів, організації та управлінні потенційних бізнесів, а також підготовка студентів до участі в інкубаційних і грантових програмах підтримки бізнес-проєктів.

Основні завдання дисципліни:

- розкрити функції і правовий статус підприємця;
- визначити принципи та рушійні сили підприємницької діяльності;
- вивчити основні форми організації підприємництва;
- ознайомитись з питаннями оподаткування бізнесу;
- методичні підходи до розробки маркетингової діяльності;
- визначити фінансову модель бізнесу;
- розглянути методи управління витратами.

4. Результати навчання (компетентності випускника)

Компетентності:

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- СК 1. Здатність враховувати основні закономірності та сучасні досягнення у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.
- СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо діяльності підприємства.
- СК 3. Здатність застосовувати інноваційні підходи у діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.
- СК 4. Здатність визначати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.
- СК 5. Здатність здійснювати діяльність із дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.
- СК 6. Здатність виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.
- СК 7. Здатність застосовувати основи обліку, оподаткування і страхування у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.
- СК 8. Здатність визначати і задовольняти потреби споживачів як пріоритетних суб'єктів ринку.
- СК 9. Здатність застосовувати моделі електронної комерції у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.
- СК 10. Здатність використовувати логістичні системи у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.
- СК 11. Здатність ініціювати власну справу, розробляти бізнес-плани та реалізовувати підприємницькі ідеї.

Програмні результати навчання:

- РН 2. Застосовувати знання, розуміння закономірностей та сучасних досягнень у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності із професійною метою.
- РН 3. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.
- РН 4. Використовувати сучасні комп'ютерні й телекомунікаційні технології обміну та поширення професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.
- РН 5. Здійснювати пошук, самостійний відбір інформації з різних джерел у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.
- РН 6. Проявляти ініціативу та підприємливість, володіти навичками міжособистісної взаємодії для досягнення професійної мети.
- РН 7. Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні й теоретичні знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання у практичній діяльності.

РН 8. Володіти методами й інструментарієм для підготовки проєктів управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

РН 9. Застосовувати інноваційні підходи у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

РН 10. Визначати характеристику товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.

РН 11. Знати основи нормативно-правового забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати їх на практиці.

РН 12. Виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

РН 14. Визначати потреби споживачів для формування асортименту товарів у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

РН 15. Застосовувати моделі електронної комерції в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

РН 16. Використовувати логістичні системи у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

РН 17. Визначати основні показники діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур для забезпечення їх ефективності.

5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	сем.	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<u>МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</u>												
Тема 1. Зміст підприємницької діяльності. Місце підприємства в суспільстві.	8	4				4						
Тема 2. Типологія підприємництва	8	4				4						
Тема 3. Державне регулювання підприємства	8	4				4						
Тема 4. Види та організаційно-правові форми підприємництва.	10	4	2			6						
Тема 5. Планування підприємницької діяльності. Стратегія підприємництва.	6	2				4						
Разом за модулем 1	44	18	2			22						
<u>МОДУЛЬ 2. ТЕХНОЛОГІЯ ЗАСНУВАННЯ ВЛАСНОЇ СПРАВИ</u>												
Тема 6. Підприємницька ідея, її джерела, методи пошуку та етапи реалізації	8	2	2			4						

Тема 7. Процеси створення та припинення підприємницької діяльності.	8	2	2			4						
Тема 8. Технологія заснування власної справи підприємства	10	2	2			6						
Тема 9. Трудові та цивільно – правові відносини у підприємницькій діяльності	8	2	2			4						
Тема 10. Договірні взаємовідносини і партнерські зв'язки у підприємстві	8	2	2			4						
Разом за модулем 2	42	10	10			22						
МОДУЛЬ 3. ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА												
Тема 11. Організація виробничої діяльності та фінансування у підприємстві	12	2	4			6						
Тема 12. Система оподаткування підприємницької діяльності	16	4	6			6						
Тема 13. Ризики та страхування в підприємницькій діяльності	8	2	2			4						
Разом за модулем 4	36	8	12			16						
УСЬОГО ГОДИН	120	36	24			60						

6. Трудомісткість:

Загальна кількість годин: *120 год (кредитів ЄКТС 4)*

Кількість модулів: *3*

Форма семестрового контролю: *екзамен*

7. Оцінювання результатів навчання

Оцінка за 4 – бальною шкалою	Критерії оцінювання
5 (відмінно)	Здобувач освіти вільно користується поняттями, твердженнями і формулами з дисципліни «Підприємницька діяльність», виявляє особливі творчі здібності; вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію; досконало виконує поставлені завдання; вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях; переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили при вивченні дисципліни.
4 (добре)	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, володіє навичками практичного використання понять, тверджень і формул, вільно вирішує справи і виробничі ситуації, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна; вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність.
3 (задовільно)	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу; виявляє знання і розуміння теоретичних відомостей та принципів практичного використання формул з дисципліни, проте недостатньо володіє навичками розв'язування задач і вправ; з допомогою викладача може аналізувати поставлені завдання, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
2 (незадовільно)	Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що становлять незначну частину навчального матеріалу; під час виконання практичних завдань допускає грубі фактичні помилки, або ж не володіє практичними навичками використання понять, тверджень і формул з дисципліни для виконання завдань.

8. Політика курсу навчальної дисципліни

8.1. Політика щодо академічної доброчесності

Політику щодо академічної доброчесності регламентує Положення про академічну доброчесність у Відокремленому структурному підрозділі «Лубенський фінансово-економічний фаховий коледж Полтавського державного аграрного університету». Дотримання принципу академічної доброчесності здобувачами фахової передвищої освіти при опануванні навчальної дисципліни передбачає: самостійне виконання завдань поточного, модульного та підсумкового контролю; добросовісна та коректна робота із джерелами інформації, посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень; дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права.

8.2. Комунікаційна політика

Здобувачі фахової передвищої освіти повинні мати електронну пошту та на випадок проведення занять у дистанційному режимі обліковий запис в спеціалізованому хмарному середовищі. Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу може здійснюватися через засоби комунікації: електронну пошту, месенджери, чати, відеоконференції тощо.

8.3. Політика щодо відвідування занять

Здобувачі фахової передвищої освіти зобов'язані відвідувати всі види навчальних занять, що передбачені навчальним планом, відповідно до розкладу занять. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач фахової передвищої освіти має повідомити викладача особисто або через старосту групи. При не явці на заняття через поважні причини, не пізніше трьох днів після виходу на заняття подати підтверджуючі документи куратору групи. Кожне пропущене без поважної причини заняття відпрацьовується здобувачем фахової передвищої освіти на оцінку у формі усної співбесіди, письмової роботи тощо. Пропущена тема вивчається студентом самостійно.

8.4. Політика щодо перескладання

Здобувач фахової передвищої освіти вважається допущеним до семестрового екзамену, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом на семестр із цієї навчальної дисципліни і має задовільні оцінки з усіх модулів. Здобувач, який не з'явився на екзамені без поважних причин, вважається таким, що одержав незадовільну оцінку. У випадку відсутності на екзамені з поважної причини, здобувач повинен надати у відділення довідку з медичної установи або інші документи, що це підтверджують та заяву на ім'я директора з проханням не вважати відсутність на екзамені академічною заборгованістю. Здобувач фахової передвищої освіти, який одержав незадовільну екзаменаційну оцінку, може ліквідувати академічну заборгованість за погодженням із завідувачем відділення до початку наступного за сесією семестру згідно з розкладом ліквідації заборгованості в терміни, визначені заступником директора з навчальної роботи. При ліквідації академічної заборгованості допускається перескладання екзамену не більше двох разів: перший раз екзаменаторові, другий – комісії, до складу якої входить заступник директора з навчальної роботи, голова циклової комісії (за якою закріплена дана дисципліна) та екзаменатор.

9. Рекомендовані джерела інформації

БАЗОВА

1. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Цивільний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
3. Податковий кодекс України. Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI (Редакція від 24.02.2023). URL: <https://tax.gov.ua/nk/zminu>
4. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
5. Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17#Text>
6. Основи підприємницької діяльності: Практикум: навч. посіб. для студ. усіх спеціальностей / Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. – 175 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/564922db-77a6-4873-be37-443feb5ca093/content>
7. Основи підприємництва: Підручник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.] ; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. – Житомир : ЖДТУ, 2019. – 493 с URL: <https://eztuir.ztu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8104/1/%d0%9e%d1%81%d0%bd%d0%be%d0%b2%d0%b8%20%d0%bf%d1%96%d0%b4%d0%bf%d1%80%d0%b8%d1%94%d0%bc%d0%bd%d0%b8%d1%86%d1%82%d0%b2%d0%b0.pdf>
8. Балджи М.Д. та ін. Торговельне підприємництво: навч.посіб.-Київ: Кондор, 2025.
9. Димченко О.В. Європейські стандарти бізнес-планування : навч. Посібник. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 120 с.
10. Дмитрієв І.А. Конкурентоспроможність підприємства: навчальний посібник. Х.: ФОП Бровін О.В., 2020. 340 с.
11. Сотник І.М. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність:навч.посіб.-Київ:Кондор, 2025.
12. Чортюк Ю.В., Євдокимова А. В. Організація підприємницької діяльності: конспект лекцій. Суми : Сумський державний університет, 2020. 81 с.
13. Хмурова В.В. Менеджмент підприємницької діяльності: навч. посіб.-Київ: Видавництво «Центр учбової літератури», 2024.

ДОПОМІЖНА

1. Європейська хартія для малого бізнесу Європи. Офіційний переклад. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_860
2. Гонтарева І. В. Підприємництво : підручник. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 392 с.
3. Гусева О.Ю., Воскобоєва О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с
4. Чортюк Ю.В., Євдокимова А. В. Організація підприємницької діяльності: конспект лекцій. Суми : Сумський державний університет, 2020. 81 с

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Про затвердження форм заяв у сфері державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань. Наказ від 18.11.2016 № 3268/5 (Редакція від 11.07.2021) URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1500-16>.
2. Про захист економічної конкуренції. Закон України від 11.01.2001 № 2210-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>
3. Про зовнішньоекономічну діяльність. Закон України від 16 квітня 1991 року № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>.
4. Про інститути спільного інвестування (пайові і корпоративні інвестиційні фонди). Закон України від 15.03.2001 р. № 2299-3 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17#Text>
5. Про ліцензування видів господарської діяльності. Закон від 02.03.2015 № 222-VIII (Редакція від 19.08.2022). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/222-19>.